

Facilblad

Årgång 31

Nummer 1-2009

Ny ordförande

Under 1970-talet kom några intressanta nya båt-konstruktioner. Tommy Stål ritade och byggde 1974 den vackra, snabba och välseglande Facil 26. Båten blev mycket populär och från Facilbåtar AB på Oaxen kom snabbt att levereras ett drygt hund-ratal båtar. Många av våra kända kappseglare på östkusten finns med bland de tidiga Facil 26 ägarna. Allteftersom deras familjer växte önskade många en något större båt – men en Facil skulle det vara. Lasse Bergman var 1980 bland några andra Söder-täljeprofiler först med att bygga Facil 35. Flera av de tidiga ägarna av Facil 35 seglar fortfarande samma båt, och i Facilklubbens styrelse har vi fyra av dessa. I början av 80-talet var 30-fots båtar populära både för familjesegling och tävling. Facil 30 kom och Gun-nar Straume med gästas deltog med gott resultat i världsmästerskapet för halvtonnare i Finland 1986.

När jag deltog i årsmötet 2008 och accepterade att ta över Rune Olssons ordförandeklubba, visste jag att i styrelsen fanns en grupp av erfarna och entusias-tiska Facilseglare som kunde hålla ihop och vidare-utveckla Facilklubben.

Mitt intresse för sjön började redan som liten. Upp-vuxen vid en stor insjö var jag och en broder ständigt ute på vattnet med olika flytetyg. Under slutet av 40- och början av 50-talet seglade jag kosterbåtar i Limhamns sjövarnskår. Det blev sedan ett långt uppehåll med seglingen. Men när vi kom till Söder-tälje 1960 fick jag vara gäst på en Drake. Från 1966 har jag seglat i egen båt – först en Magnifik midget, sedan olika Comfort båtar som vi kappseglade med

skiftande framgång och senast en H-båt. Det gläder mig att några av mina bästa gästas seglar Facil och är med i Facilklubben. Själv blev jag ägare till en Facil 30 (Nr 22) för tre år sedan, och jag ser nu fram emot att träffa många klubbmedlemmar och Facilseglare ute på det glittrande vattnet, som vi säkert möter under en varm och solig sommar 2009.

Vi har redan en god anslutning av Facilseglare till Facilklubben. Min förhoppning som ordförande är att vi nu till årets 30-årsjubileum skall få kontakt med alla Facilägare inför tryckning av vår nya matrikel, och naturligtvis att alla blir medlemmar och deltar i klubbens aktiviteter. Vid årsmötet den 21 november träffas vi på fullriggaren af Chapman på Skeppsholmen i Stockholm, och utöver de vanliga förhand-lingarna blir det en hel del att se fram emot. Mer om detta och andra arrangemang i både Facilbladet 1 och 2.

Min företrädare, Rune Olsson, tackar styrelsen och jag för hans stora insatser under många år. Vi väntar oss att möta Rune med Facil 30 (Nr 11) i våra far-vatten även framgent.

Berndt Sjöberg

Klubbträff hos Kapellmakarna AB

14 maj kl 18.30

Bergsundsgatan 16, Stockholm

Vindskydd, Sprayhood, Segelkapell, Luck-kapell, Sittbrunnstält,
Dynor, Vindstrut, Reparationer m m.

Kaffe och bulle serveras!

Välkomna!

Anmälan till Lasse Bergman

08-550 975 83 /0708-52 51 31 senast måndag 11 maj!

Styrelsen samlad vid första mötet för året. Tommy Frisk (ledamot), Berndt Sjöberg (ordförande), Stig Träff (ledamot/tekn), Sune Comstedt (kassör), Ellert Örnsoed (v.ordförande), Christin Comstedt (adm), Patrik Norrby (suppl/medlemsreg), Lasse Bergman (sekreterare/red). Saknas på bilden, Peter Liedholm (suppl).

Mail-adress

Vi tycker det vore bra att ha tillgång till din mail-adress.
Den kan ev. behövas vid ett snabbt extra-utskick.

Sänd ett mail till patrik.norrby@spray.se
Skriv gärna båtnamn och -nummer i meddelandet.

Årsmötet 2008 hos Kustbevakningen i Södertälje

Nye ordförande Berndt Sjöberg (till vänster), tar emot klubban från avgående ordförande Rune Olsson.

Mycket bra och trevlig information om Kustbevakningens organisation och arbetssätt. Dessutom guidning ombord på ett av fartygen som låg i hamn. Ett välbesökt årsmöte.

Nya medlemmar

Lennart Rörberg F26/22.
Per Atterling F26.
Karin Solheim, Norge Oslo, F30/N5362.
Bengt Nilsson, Bålsta F26/48.
Marie Janemar.

FACILBLADET NR 1, APRIL 2009

Skriv gärna till Redaktionen och berätta om tekniska tips, saker som du tycker fungerar bra eller dåligt på din Facil, eller en seglar-upplevelse som Du gärna vill dela med dig av.

Lasse Bergman, Varvsvägen 13 B
151 39 Södertälje
lasse.bergman45@gmail.com

Stig Träff, Aspdalsvägen 5,
151 90 Södertälje
s-t@telia.com

Medlemsavgift & Matrikel

Medlemsavgiften är oförändrad, dvs. 130: -

Vi planerar att ge ut en medlemsmatrikel under juni månad.
För att du ska komma med i den måste du betala medlemsavgiften före den **15 maj!**

Vi vill också att du förutom namn och adress även skriver in båttyp, nummer och båtnamn.
Din mailadress får förmodligen inte plats vid betalningstillfället (PG-blankett/internetbank), sänd denna separat till ***patrik.norrby@spray.se***

Hjälp oss med detta, tack och då före den **15 maj!**

Tekniska tips

Inspektera mastfoten (gäller F30 och F35)

En av våra medlemmar som seglar Facil 30 har haft problem med mastfotsinfästningen i båten. Ett problem som vi alla förmodligen känner till, är att det är svårt att få helt tätt vid mastgenomföringen i rufftaket. Antingen läcker regnvattnet in via mastkragen eller också vi mastrännan. Detta gör att vatten kan samlas vid mastfoten och rinna ner via träskruvarna som håller mastfotsplattan. Vidare ner under plasten och sugas upp i den distansplatta som förmodligen är i plywood. Kolla alltså att inte din mastfotplatta har deformerats. Täta skruvarna med Sikaflex.

Pumpande förstag

Att ligga på svaj är på många sätt idealiskt. Båten utsätts i normalfall för små påfrestningar. Det blir lä i sittbrunnen och du ligger oftast avskilt och ostört från andra.

Du kanske ligger förtöjd vid en svajboj ute i skärgården i sommarhamnen och i en vik som kanske inte är skyddad från alla vindar. Jag har vid flera tillfällen upplevt, att vid hård vind kan förstaget börja pumpa om du har ett försegel med kapell hissat. Påfrestningarna kan då bli ganska stora för riggen om detta pågår under lång tid.

Jag har fått ett tips på en lösning från segelmakeriet UK Syversen. Backstagen ska vara ansatta och akterstaget ska spännas hårt. Dessutom ska du samtidigt när du hissar upp segelkapellet, koppla fast en tamp som du sedan snurrar runt kapellet ned till däck och gör fast. Vinden mot förstaget bildar då en stabiliserande virvelrörelse och minskar då trycket på kapellet och förstaget. Stora höga skorstenar har oftast en fläns i spiralform runt skorstenen. Detta för att inte skorstenen ska sättas i svaj. Samma princip gäller här.

Jag har inte testat detta ännu, men det är enkelt gjort och värt ett försök!

Lasse B

Avstängningskran för kylvattenintag Volvos S-drev

Jag har monterat en förlängning för manövrering av kylvattenkran på S-drevet. På förlängningen har jag monterat en excenter som påverkar en brytare som sluter när kranen är öppnad och bryter när kranen är stängd. Över brytarens anslutningar är ledningen till manöver av startrelä inkopplad.

Fördelar!

Du kommer lättare åt att manövrera kranen, du kan inte glömma att öppna kranen, strömmen till startmotorreläet är bruten, ingen risk för överhettning el torrkorning.

En ev. båtjuv kan inte starta motorn genom att förbi-koppla tändningslåset.

Modifieringen går att göra på många olika sätt.

Själv har jag monterat en vinkelväxel på kranspindeln och dragit fram en axel till framänden på motorn. Monterat originalratten på axeln strax innanför främre motorluckan och monterat en excenter på axeln som påverkar en kapslad brytare.

Enklare lösning är att demontera originalratten från kranspindeln. Tillverka en kort rörbit som passar på kranspindeln. Svetsa den på 3/8 universalknut och förläng till lämplig längd och ta in den på lämpligt ställe i stuvfack el akterkoj. Använd originalratten, montera excenter och brytare på förlängningen i motorrummet.

Lämplig brytare finns på ELFA.

PS. Alla kranar bör stängas när du lämnar båten. Försäkringskrav!

Stig Träff

Krånglande toalett

Montera ett sjövattnfilter på vattenintaget till ventilhuset. I vårt pumphus har ett flertal gånger sugits in sjögräs med bl a ventilhaveri som följd.

Efter modifieringen har toaletten fungerat klanderfritt.

Kapa slangen, sätt filtret på lämpligt ställe där det går lätt att komma åt att rensa.

Pris 100 – 250 kr.

Formar finns för utlåning

Formarna lånas ut mot en depositionsavgift av 1000:- vid varje tillfälle.

Kontakta Stig Träff, Södertälje Tel 08 550 984 44.

Följande formar finns att tillgå:

Roderform: Facil 26, F 30, F 35. Luckform till ankarbox Facil 35. Luckgarage med instrumentbox i akterkant: Facil 35.

Byt växelvajer om den är äldre än 10 år!

Vad händer om den går av? Skräckscenariot – om du kommer för motor och går in mellan två båtar mot en kaj.

Det blåser kraftig sidvind och du måste ha bra fart för att inte driva av i sidled. Du lägger reglaget i backläge och drar på lite för att bromsa – det går för fort mot kajen – då drar du på full gas back och båten går i stället med full gas framåtfart in i kajen. Liknande incidenter har hänt ett flertal båtägare med Volvo S-drev.

Orsak: Då du ställde reglaget i framåtläge eller drog reglaget för friläge eller back ligger fortfarande framväxeln i. Växelvajern har gått av med påföljd att när du drar full fart bakåt går båten full fart framåt. Växel- och gasvajer är konstruerade så att det inte går att kontrollera om de är slitna eller på väg att brista. Rekommendation – byt efter 10 år. Se till att du får rätt längd för att få så stor radie som möjligt på böjarna.

Stig T

Påminnelse – föroreningar i dieselbränsletanken

Det är viktigt att dieselbränsle hanteras och lagras på rätt sätt. Vissa mikroorganismer kan växa i bränslen, men bara om det finns vatten i tanken. Mikroberna lever i vatten, antingen i det separata vattenskiktet i botten av tanken eller i små droppar som svävar i bränslet. Mikroberna använder kolet i bränslet som föda för tillväxt. Genom att se till att tanken är fri från vatten kan man undvika tillväxt av mikroorganismer.

Risken för kondens i bränsletanken minskar alltså ju mer bränsle du har i tanken. Detta är extra viktigt under långa bruksuppehåll som t.ex. vinterförvaring. Tanka på ställen som omsätter mycket bränsle eller som du har bra erfarenhet av. Tanka annars först i dunk och filtrera sedan genom tratt med vattenavskiljande filer. Fyll aldrig K-sprit eller liknande, detta sätter den vattenavskiljande processen ur spel. Kontroller så att du inte får vatten utifrån genom påfyllningen eller tankventilationen.

Utdrag ur artiklar av SPI, Svenska Petroleum Institutet och A-Filter AB.

Tips och förslag till åtgärder – läs artikeln i Facilbladet 2.2008.

Handböcker som kan vara bra att ha. Ring och beställ!

"Gör det själv handbok" – Volvo Penta
tel. 031 23 54 60

"Storsegel" Genua", "Spinnaker" – Gransegel,
tel. 08 718 30 60

"Råd och tips för riggning och trimning av din Seldénmast" – Seldén Mast AB tel. 031 69 69 69

Facilklubben garanterar inte att de finns i lager hos resp. företag. Trycksakerna kan inte beställas genom klubben.

Kärvande storsegeltravare

Gör ren likrännan i masten *noggrant* innan du mastar på. Tvätta rent med hjälp av en bit tvättsvamp och lacknafta. Böj till en plåtbit till ett "T" för att komma åt att rensa likrännan på insidan. Torka rent. Använd en ny svamp indränkt med silikon för att smörja likrännan. Det kommer att bli mycket lättare att hissa storseglet.

En annan kompletterande lösning kan vara den att trycka in en liten kloss av en tvättsvamp mellan de två översta travarna, som oftast sitter lite närmare varandra i toppskäddan. Avpassa svampklossen så att den spänner lagom mellan travarna. Spraya på svampklossen med silikonspray och när du sedan hissar seglet smörjs rännan hela vägen upp. Svampklossen får sitta kvar och kan sprayas på någon gång under säsongen efter behov. Kanske värt att testa?!

Ny fräsch Klubbvimpel innan påmastningen?!

Sänd ett mail till mig så skickar jag en till dig.
lasse.bergman45@gmail.com

Tips inför påmastningen

Rengör vantskruvarnas gängor med lösningsmedel och smörj därefter med Seldén vantskruvsolja. Det går betydligt lättare att justera vantskruvarna och livslängden ökar avsevärt!

Smörj vantskruvarna med vantskruvsolja.

Art.nr. 312-502.

Marknaden

Köpes:

Jag är intresserad av att köpa en Facil 30:a. Har du planer på att sälja, ring mig så får vi diskutera vidare.
David Andersson, 0704 23 32 08

Säljes:

En helt ny Facil 300 XO säljs som 3/4 fabrikat, kölad och med inredning. Ny 21 hk Nanni diesel med Volvo segelbåtsdrev monterat.

Löa 9,20, Lvl 7,80, Bredd 3,25.

Konstruktör Tommy Stål

Ytterligare information, ring Björn eller Sebastian
Törnblom, Oaxen Båtvarv telefon 073 - 316 17 11.

Variant av Torrbollen

Som synes av bilderna, fungerar mitt tips med kalciumklorid i ett durkslag som placeras i en hink. Vid fototillfället i februari var hinken fylld med ca en liter vätska. Säcken på 25 kilo köpte jag hos Granngården. Se vidare artikeln i Facilbladet nr 2-2008.

Lasse B

Justerbar mastfot

För att enklare kunna justera masten i mastfoten i dess längdriktning och på så sätt påverka förböjen på masten har Tommy Johansson från Oxelösund, som seglar Facil 30 nr 35, gjort en egen konstruktion. Distansbrickorna, som är 80 mm tjocka, flyttas om i masten beroende på vilken förböj masten ska ha. Hela konstruktionen är 250 mm lång, 100 mm bred, 30 mm hög och 20 mm djup. För ytterligare information kan du ringa Tommy på telefon 0155-318 05.

